

⁵ Kelemen L. I. m. 39—40. és 232—234. l.

⁶ Kiskapu szakértő restaurálását igényli.

⁷ A torony első emeleti nyugati lőréses ablakában és a harmadik emeleti befalazott ablakban, több téglában a PETRUS, B. PETRV[s], és a JOA[nnes] név van az 1572-es évszám mellett (és külön is) bevésve. Azonosítani ha nem is tudjuk a bevésőt, de megjegyezni kívánjuk, hogy 1595-ben az első ismert adámosi unitárius lelkész Várfalvi Péter volt.

⁸ Kelemen L. I. m. 232. l.

SZÁSZ DÉNES

A JOBBÁGYFALVI UNITÁRIUS EGYHÁZKÖZSÉG 30 ÉVE

„Anno Dei prima 1414 az Urban boldogult kimult jobbágyfalvi László János az kinek meghült teteme nyugszik“ — ez van ráírva a legrégebb írásos emlékre, egy fejfára. Egy másik, az 1576 évi feljegyzés 5 adófi-zető kaput sorol fel. A hagyományok állítják, hogy Jobbágyfalva már abban az időben falu volt. Határa úrbéres birtok. Népe egyházilag a nyárádszentmártoni anyaegyházközséghez tartozott, mely az 1611 évi írásos emlék szerint unitárius volt.

A jobbágyfalvi leányegyházközség első templomát 1829-ben építette fel. A jelenlegi, második templomát az 1936—38. években építi nagy áldozattal Nagy Jenő ny. körjegyző által adományozott helyre, László György és Balogh Pál gondnoksága alatt. A templomépítők nagy része már nincs az élők sorában. Sokat közülük a második világháború vitt el áldozatul s pihennek valahol idegenben, sokan pedig az itthoni hantok alatt pihennek. S akik ma még élnek, azok beszélni tudnak az elődök hősi áldozatáról, mely felépítette ezt a kedves kis templomot. De azok beszélni tudnak arról is, ami 13 év múlva történt.

Az 1951. március 5-én tartott rendkívüli közgyűlésen Simó Attila nyárádszentmártoni lelkész a következő szavakkal nyitotta meg a gyűlést: „A jobbágyfalvi leányegyházközség a legutóbbi 4 év alatt rohamos fejlődésnek indult. A hívek egyházas magatartása, hűsége és áldozatkészsége példaszerűvé vált. Régi vágy, hogy külön egyházközségképpen élje meg a maga hivatását.“ Közgyűlés elhatározta az önálló anyaegyházközséggé alakulást, és ezt a Főtanács jóváhagyta. Így a jobbágyfalvi leányegyházközség elvált a nyárádszentmártoni anyaegyházközségtől, és megkezdte a maga külön önálló gyülekezeti életét, megőrizve hálás tiszteletét Nyárádszentmárton iránt, melynek gondozása alatt anyaegyházközséggé fejlődött.

Az idén a jobbágyfalvi unitárius egyházközség önállósulásának 30. évfordulója van. Első lelkésze Gergely János lett, aki 1958. májusáig szolgált. A második Kecskés Lajos volt, 1969. november 1-ig. Ezután Nyitrai Mózes vadadi lelkész mint beszolgáló gondozta az egyházközséget 1970. március 1-ig. Attól kezdve Szász Dénes jelenlegi lelkész szolgál.

Az eltelt 30 évre visszatekintve az egyházközség élén ott vannak

a gondnokok, akik az elődök munkáját vitték tovább, s az egyházközséget az önállóság útján vezették. Felsoroljuk őket: László Sándor, Szász Albert, Kocsis Lajos, László Márton, Kocsis Kálmán, Nagy Lajos, Nagy Albert, Fazakas Mihály, László Mózes, Kománcsik József s jelenleg László József. Közülük ketten nincsenek az élők sorában: Kocsis Lajos és Nagy Albert, pihenjenek csendesen.

Az első időszakban, az elindulás után lelkészilakás-vásárlás, toronyjavítás, terítők és iratszékény beszerzése és sok más megvalósítás tanúskodik a gyülekezet hűségéről és áldozatkészségéről.

A második időszakban a lelkési udvaron melléképületek építése, vaskapu készítése, villanybevezetés, templom belsejének meszelése, templomi padok újrafestése, a nagyobbik, volt nagyteremi harang Főhatóság útján örök használatra való elnyerése és sok más munkaeredmény ékes tanúbizonyság az egyházközség élniakarásáról.

A harmadik időszakban a lelkési lakás újraépítése, templom külső javítása, vízlevezető csatornával való ellátása, új toronygömb és csillag feltétele, templom belsejének újrameszelése, temetési kellékek beszerzése, új templomkerítés állítása és most legújabban új templomi ajtó készíttetése tanúskodik arról a gyülekezeti lelki magatartásról, mely az Istenországa felé vezető utat igyekszik keresni mind a jelenben, mind a jövőben.

A három időszak a három lelkész szolgálati ideje szerint tagoldódik.

Érdemes pillantást vetni a 30 év alatt évenkénti aranykönyvi bejegyzések összesített végösszegére. Eszerint úrvacsorai kellékekre adakozás 6885 lej, templomi felszerelésre 4963 lej, közmunka értéke 75 622 lej, hívek által adott anyag értéke 45 066 lej, perselypénz 17 958 lej, készpénzadomány 105 301 lej, összesen 256 495 lej. Évi átlag 8500 lej.

Nem mulaszthatjuk el a megemlékezést ez alkalommal tordátfalvi születésű néhai Boros Mózes volt énekvezér-tanítóról, aki 1926-tól az egyházközség énekvezére volt nyugdíjba vonulásáig. Nemzedékek nevelődtek fel áldásos, lelkes szolgálata alatt. S nemzedékek emlékeznek hálás tisztelettel szeretett tanítójukról, aki jóságot, becületérzést s a tisztesség törvényét írta bele mélyen a gyermekek és a gyülekezet lelkébe. Emlékét hálás tisztelettel őrzik a gyülekezet tagjai, és többen szeretnék azt egy felállítandó emlékkövel megörökíteni.

Utoljára, de nem utolsósorban szóljunk az egyházközség 30 éves évfordulója mellett egy másik évfordulóról is. Id. Májai Zsigmond, gyülekezetünk hűséges énekvezére 30 éve végzi lelkiismeretesen munkáját s tölti be tisztségét odaadással. Közöttünk él ő egyházszeretetével, időt és fáradságot nem tekintő példamutató áldozathozatalával, lelkiismeretes szolgálatával.

Ha valaki kérdezné, hogy mindezek hogyan voltak lehetségesek, a felelet talán az lenne, a mi küzdelmes életű, nehéz sorsú népünknek a múltban közügyeit illetően gyakran volt életre vivő eredményes életelve: csak annyit tegyünk, amennyit tudunk, de amennyit tudunk, annyit tegyünk. S még egy másik: gyülekezeti életünkért minden esztendőben tegyünk valamit.

A gondviselő Isten áldja meg és örködjék tovább is a jobbágyfalvi unitárius egyházközség fölött, hogy Isten- és emberszolgálatát minden időben eredményesen végezhesse.

AZ IARF TEOLÓGIAI KONFERENCIÁJA ÉS 24. KONGRESSZUSA

I. A teológiai konferencia

Világszövetségünk a 24. Kongresszus teológiai előkészítésére szervezte e konferenciát, amelyet f. év július 21—24. között Maredsousban (Belgium, Namur mellett) rendeztek meg. A konferencia rendezője a százéves fennállását ünneplő belga szabadelvű protestáns egyház volt. Hálával emlékezünk Etienne Conrath brüsszeli lelkészre és lelkes munkatársaira, akik fáradságot nem ismerve töltötték be a házigazda szerepét s adtak ízelítőt a nyíltszívű, meleg belga vendégszeretetből. A színhely Maredsous mellett egy Benedek-rendi kolostor volt. Közel 60 lelkész és teológus és mintegy 20—30 megfigyelő vett részt a konferencián; egyházunk részéről Dr. Erdő János és Dr. Szabó Árpád volt jelen.

A konferencia témája, *Which message for which people — Kinek mit prédikáljunk*, arra a kérdésre kereste a választ, hogy a változó és egyre sokrétűbb modern világban a vallás adhat-e egységes választ a különböző élethelyzetekben élő ember egzisztenciális kérdéseire, vagy maga is differenciálódva, keresnie kell e többféle mondanivaló lehetőségét.

A fő előadást André Gounelle professzor, a montpellier-i protestáns teológiai intézet igazgatója tartotta *One message or several messages? — Egy vagy több üzenet?* címen. Gounelle professzor az üzenetet, amely a vallás igazságai hirdetésének a tartalma, olyan beszédként határozta meg, amelyet egy adott helyzetben intézünk egy személyhez vagy személyekhez egy felsőbb hatalom, elv, igazság nevében azért, hogy érzelmi válasza, ill. cselekvésre mozgósítsuk őt vagy őket.

Megállapítása szerint korunk széttagolt és pluralisztikus világában az üzenet is csak többféle lehet, hiszen mindenkinek nem mondhatjuk ugyanazt, ha azt akarjuk, hogy az számára lényeges legyen. Ahhoz, hogy eredményesek legyünk, figyelembe kell vennünk a hallgatók valóságos helyzetét s úgy formálni mondanivalónkat, hogy találjon az ők nyelvéhez, kultúrájához és nevelési szintjéhez. Mindez azonban nem jelenti, hogy fel kell adnunk az egyetemesség eszményét. Hiszen a fennálló különbségek ellenére az emberek érintkeznek egymással és párbeszédet folytatnak. Mi az tehát, ami közös valamennyi számára? Mindenekelőtt az emberi lét feltételei, amelyek ugyanazokat az elemeket tartalmazzák. Ebből következik, hogy a különféle üzeneteknek van egy egyetemes jelentősége: minden ember felé is irányulnak, mivel valamennyien ugyanabban a mélyreható egzisztenciális valóságban találkoznak. Azután a világ ma úgy jelenik meg számunkra, mint a mi közös tulajdonunk, amelyért együtt kell hordoznunk a felelőséget. A történelem folyamán először olyan közös kérdésekkel állunk szemben, amelyeket csak együtt tudunk megoldani.

A következő előadó Edward Robinson, az oxfordi valláslélektani intézet igazgatója volt, aki *The authority of religious experience — A vallásos tapasztalat tekintélye* címen tartott előadást.